

İman

2010-09-03

Sorun çok zaman *imanlıların* neler yapmaya muktedir oldukları değildir, sorun iman edilecek fikirdir. İmanı bilmeyenlerin *inandık* demeleri gibi değil, varlığını keşfettiren bir iman...

Böyle bir iman, açıkçası, bende yok, eski günlerde var sanıyordum ama artık yok, herhangi bir fikre ve düşünceye tüm varlığımı bağlayacak kadar çok derinden bağlanmıyorum ve bağlanmak istesem de böyle bir fikrin varlığından emin olamıyorum.

Her ne kadar son zamanlarda hayli *dindarane* bir şeyler söylüyorsam da, hayır, aslında uzun zamandır içinde olduğum durum şu: İslam benim için çocukluğumun, milletimin, etrafımın dini ve en iyi bildiğim... *Başka bir toplum içinde yaşamış olsaydım müslüman olur muydum* sorusunun cevabı muallakta benim için ve doğrusu İslam'ın ilk devrindekiler hariç, örnek alınacak fazla müslüman görmüyorum ve o sebeple bu soruya bakıp evet demek benim için hayli zor.

Peki neden müslümansın? diye soracaklar çıkacaktır, doğrudan bir panteist olmak veya teosofist düşünceler geliştirmek de mümkünken ve kendimi *dinden bağımsız* görmek gayet rahatken, neden müslüman olmak? Bu soru, gerçekte son on yılın sorusu benim için ve cevabını çok zaman *Allah'ın inayeti* şeklinde veriyorum, mantıklı bir sebebi yok zira, kalbi sebepler.

İslam hakkında, onun ne olduğu, gerçekte hükümlerinin nasıl olduğu hakkında çok tartışmalar yapılabilir, benim de bir zamanlar -sadece kendim için- geliştirmeye uğraştığım bir fıkıh usulüm vardı, Kur'an'ın düz anlamı, Kur'an'ı açıklayan Sünnet, Doğruluğundan Emin Olunan (yani herhangi bir dünyevi menfaat uğruna sözünü yamultmayacak) Ulema'nın Sünnet ve Kur'an tefsiri ve Maslahat, yani içinde bulunulan durumda insanların en faydasına olan hükümler. Ancak bu bile gereğinden öte karmaşık geldi, peşini bıraktım.

Şimdi, sorunun aslına dönersek, neden eskiden iman ettiğin gibi iman etmiyorsun? Bir yandan, aslında bunun basitçe nefsimin bir oyunu olduğunu düşünüyorum, bir yandan da iman edenlerin de pek imanlı olmadığını... Eskilerin sözleri üzerimde sadece *arkeolojik* tesir yapıyor, Gazali başka bir dünyanın adamı ve Hz. Peygamber'in bizim bugün boğuştuğumuz meselelerden haberi var mıydı bilmiyorum, evet insanlar değişmiyor diyoruz ama araçlar değiştiğinde insanları da

değiştiriyor, yoksa benim řu askeriyedeki çocuklarla her manada anlaşabilmem lazımdı ama kullandığımız araçlar -ki siz buna dili, řu elimdeki bilgisayar, bilgiyi, görgüyü falan katabilirsiniz- farklı olduğunda, kişiliklerimiz de farklı oluyor. İnsanın araçtan masum hale gelmesi mümkün olmadığına göre, dinin de araçtan masum hale gelmesi mümkün değil. Araçlar değiştiğinde, ki bu araçlara şimdi bir de *bilim* eklenebilir, dinin de değişmesi şart hale geliyor.

Deđiřiyor zaten, çaktırmadan, yavaş yavaş... İşte o sebepten, iman ettiğim hakikatin gerçekten hangi hakikat olduğundan emin olamıyorum, varlığıma nüfuz eden bir hakikat olmasını istiyorum ancak kendisinde yok olacak bir *ruh* göremiyorum.